

Sarkis Hatspanian: Nereye HDP nereye?

Posted on 29/03/2015

Bu yazının okuru, daha doğrusu yazılanlar hakkında düşünmesi gereken kesim insanların kendilerini HDP ve/ya ona yakın duran çevrelere ait hisseden kesim olmasını istediğimi peşinen bildirmek istiyorum. Bunun önemli nedenlerinden biri, 7 haziran 2015 TBMM seçimlerine bu partiden aday adaylığını ilân etmiş Ermenilerden bir kısmını şahsen, diğer kısmını ise gıyaben tanıyor oluşumdan kaynaklanmaktadır. Hele hele onlardan hemşehrim de olan birinin basında “Krikor Zohrab’dan beri bu topraklarda Ermeni parlamenter olmadı”⁽¹⁾ türünden yaşanmış gerçeklere uymayan söylemlerde bulunmasını da gözönünde bulundurarak, öncelikle HDP’nin Ermeni aday adaylarının şu an yaşadıklarını tahmin ettiğim doğal heyecandan mümkün merteye arınmayı deneyerek, yarının pek olası hüsrânını da gözönünde bulundurarak onlara, aşağıda değineceğim bazı gerçekler etrafında düşünmelerini, sunulanın dürüstçe analiz edilerek, vicdan süzgecinden geçirilmesini öneriyorum. Ayrıca, uzun zamandır Doğu Ermenistan’ın Dağlık Karabağ Cumhuriyeti’nde “düşünen insanlar için” ibaresiyle yayınlanan ANALYTICON adlı derginin sadık okurlarından olmamdan ötürü, insanlar arası ilişkilerin “düşünmek taraf olmaktır” temeline oturtulması gerektiğine inananlardan olduğumu ısrarla belirtmeyi de istiyorum.

İnsanlığa karşı işlenen soykırım suçunun yüzyılının biz Ermeniler için taşıdığı anlam ve önemin bizim dışımızdaki toplumlardan insanlar tarafından hiç de öyle algılanmadığını 2015’in geride bıraktığımız ilk üç ayında üzüntüyle gözlemlene bahtsızlığımıza paralel, konuya duyarlı olduklarını bildiğim kesimlerden insanların bile işlenen suçun sanki “geçmişle” bağlantılandırılması yönündeki benim açımdan anlaşılmasız çabalarının şahidi olmak da yazacaklarımın gerekliliğini bilince çıkarmanın zarurîyeti açısından önem

arz etmektedir sanıyorum.

Bugün, yaklaşık 77 milyonluk nüfusuyla her soy ve boydan insanın yaşadığı yerde bundan 100 yıl önce soyu tümüyle yokedilmek istenen Ermeniler hakkında, onlara ait olan herşeyi işgal ederek, Batı Ermenistan'da askersel varlığını sürdürmekte olan "T.C." devletin oldum olası yürüttüğü iğrenç nitelenebilecek politikalarıyla ilgili söylenecek tüm sözleri söylemiş olduğumuzu düşündüğümden, bu işgalci devletle ilişkisi en asgari olanlardan,

yani salt onun vatandaşı olma özelliğiyle bildiklerimizden, hâlâ Ermenilerin varıyla-yoğu üzerine çulunu serip uzanarak yaşamakta olanların evlâtlarıyla, torunlarından halkımızla ilgili hiç alışık olmadığımız ve kulağa hoş gelen söylemlerde bulunanlar içerisinde HDP yanlısı kesim insanların da Ermeni meselesine genelde duyarsız, özelde tutarsız olarak tanımlanabilecek tutumları üzerinde durmak istiyorum.

Bunun için şimdilerde "Demokratik bir Türkiye için HDP saflarında buluş" ⁽²⁾ söyleminin ajitasyon-propagandasıyla uğraşan, mahpusane yıllarımda okuduğum "Alev, Duvar ve TKP" adlı kitabı dışında, geçtiğimiz sene sanal ortamdan tanışıp, bir süre sayfa arkadaşlığı da yaptığım Liceli Ömer Ağın adlı insanla ilk ve son (!) yazışmamızdan vereceğim bir örnek, anlatmak istediğimin önsözü olmaya fazlasıyla uygundur sanıyorum. Aylar önceki yazışmamızı yorumsuz olarak takdirinize sunuyorum.

Ben: Değerli Ömer Ağın, soykırımın yüzüncü yıldönümü 2015 için mümkünse Lice Ermenileri ile ilgili bir çalışma yapabilir misiniz ? Lice'den göçe zorlanan soydaşlarımızın çoğunluğu Hollanda'nın Diemen ve Fransa'nın Lyon-Décines şehirlerine yerleşikler.

Ömer Ağın: Olabilir, zaten parça parça çalışmalarım var. İstanbul'da da çoklar. Hepsiyle tanışıyor, görüşüyorum, dostluklarımız devam ediyor. Görüşüp sohbet etsek benim için verimli olur.

Ben: Hâlâ İstanbul'da yaşayan kesim de yok değil ama, ne yazık ki çoğunluğu memleketlerinden uzak yaşamaya zorlanmışlar çok daha önemli. Ben hâlâ tapusu cebinde olan ve hektarlarca toprağın sahibi onlarca Lice Ermenisi tanıyorum. Şu anda onlardan iki tanesi Doğu Ermenistan'da, yanımdalar zaten...

Ömer Ağın: Sen de topraklarla ilgilen, birlikte bir iş yapalım.

Ben: Yapalım tabii... ben hazırım. Ne yapmalıyız ?

Ömer Ağın: Önce görüşelim.

Ben: Benim "T.C."ye girişim yasak olduğundan şimdilik uzaktan görüşebiliriz. Mesela şu anda Ermenilere ait olan köy ve topraklarda yaşayanların, onlardan el konulan her türden değer üzerinde bulunan insanların bir bilançosunu ortaya çıkaralım diye öneririm. Bizde 1916, 1919 ve 1921 yılında yayınlanmış kitap ve dergilerde Diyarbakır Vilayeti'ndeki tüm olayların çok detaylı anlatımı var mesela... Onlar Türkçe'ye tercüme edilebilir, hatta o döneme ait resimler de aranıp- bulunabilir.

Ömer Ağın: Yoldaş, ben politik yanlarıyla ilgilenirim, sen parasal yönleriyle... bir görüşelim, uzaktan olmaz.

Ben: Parasal yönünden bahseden kim ? Toprak ve köy maddi değer değil ki ?

Ömer Ağın: Neyse, şimdiden mi tartışmaya başlayacağız.... söz gelimi dedim. İyi günler.

Ben: Onlar, yani bu insanların tarihi, emeği, yarattıkları değerler önemli değer mi ? Onların şimdiki metrekare fiatı değer ki bizim toplumu ilgilendiren... şu anda orada (Lice'de) olanların tüm bu meselelere karşı duyarlılık ve onların vicdan ve bilincine çıkarılması asıl önemli olan...

... (cevap yok)

Sayın Ağın, bilgisayarınızın yanında değilsiniz herhalde...

... (yine cevap yok)

Sayın Ağın'ın o andan sonra bir daha bilgisayarını kullanıp-kullanmadığını bilmiyorum ama, bu kısa sohbetimiz sonrasında beni arkadaş listesinden çıkarıp, yazdıklarına cevap verme lütfunda bulunmadığının bilinmesini istiyorum. O günden beri sırta kadem basan Ağın'ın Lice Ermenileri konusunda ondan ricayla istenilene yerine getirmeyişindeki neden nedir acaba ?

Bu soruya Ermenilerin vereceği cevap hiç kuşkusuz "Nedeni, çok belli... Ermenilerin toprağına çulunu serip uzananın Ermeni'ye söyleyecek sözü olmadığı için" olsa da, ben bunun cevabının çok daha derinlerde aranması gerektiğini sanıyor ve Ermeniler hakkında (aynı Ömer Ağın gibi) keyfiyen duyarsız kalabilen milyonlarca insanı çevresinde toparlamaya aday, Ermenilere empati göstermekten geri durmayan HDP için böylelerinin nasıl

çalışmalarda bulunabileceğinin sorgulanmasını istiyorum.

1915'te, helal ana sütü emmiş olduğumu bildiğimiz ender insanlardan Lice'nin Giritli kaymakamı Hüseyin Nesimi'nin hayatı pahasına savunmaya çalıştığı Ermeni mazlumlarının imha edilmesine engel olamadığını bilmeyen Ermeni yoktur da, "HDP'nin yığınsallaşması yaşamsal bir sorundur"⁽³⁾ görüşünün yaygınlaşması için ciddi çabalarda bulunan ve tesadüfen Ömer Ağın gibi Liceli de olan eski T.İ.P. milletvekillerinden Tarık Ziya Ekinci'nin uzun yıllardan beri hemen her websitede yayınlanıp, yayılıp-yaygınlaştırılmış "(Tarihsel ve Sosyolojik inceleme)-KÜRTLER VE ERMENİLER"⁽⁴⁾ başlıklı yazısında Ermenilere yapılan soykırımıyla ilgili üç aşağı-beş yukarı "T.C."nin sav ve inkârcılığını tekrar ederek "1915 Ermeni olayı bir tehcir mi, yoksa bir soykırım mıydı ? 1915 tarihli Ermeni olayı konusunda çeşitli değerlendirmeler ve farklı tanımlamalar yapılıyor. Yaptığım değerlendirmeye göre, Osmanlı İttihat-Terakki hükümetinin sorumlu olduğu 1915 tarihli Ermeni tehcir olayını kısmen de olsa, yok etme kastı ile yapılan bir déportation (zorunlu göç) eylemi olarak tanımlamak gerekir" demenin ötesine gidememiş bu vicdan yoksunu hukuk profesörünün negasyonizm bataklığına gömülenlerden biri olduğundan kaç Ermeni'nin haberi vardır bilemiyorum.⁽⁵⁾

Son günlerde HDP'den adaylığını açıklayanlardan biri, AKP kurucularından ve hemşehrim olan Dengir Mir Mehmet Fırat, şimdiye dek öz dedesi Hacı Bedir Ağa'nın sultan Abdül Hamid döneminin Hamidiye Alayları'na verdiği hizmetten başlayarak, İttihat ve Terakki dönemi Teşkilât-ı Mahsusa'sı ve hemen ardından Mustafa Kemal'in Erzurum ve Sivas kongrelerinde "Kürtler bize destek sunmazsa, Ermeniler kendi topraklarına geri döner ve onlardan cezasız olarak yağmalanıp, yerleşilen yerleri geri alıp, buralarda Ermenistan kurarlar"⁽⁶⁾ korkusunu yaydığı için Kemalist işgalcilere hizmetinde de kusuru olmamış, hatta Sivas'ta Mustafa Kemal'in hayatını kurtarmış olduğundan, okuması-yazması olmadığı halde milletvekillikle ödüllendirilmiş bir katilin torunudur. Böyle bir canavarın biyolojik torunu olmak benim nazarımda suç sayılmazsa da, işlemiş olduğu sayısız suçları itiraf etmeden dünyamızdan göçmüş olan dedesinin yaptıklarını mahkûm etmeyen birisinin, Ermenilere yapılan soykırımının 100.üçüncü yıldönümünde yapılacak seçimlerde HDP'den nasıl olur da parlamento adaylığı olabilir, bence kendisini insan olarak tanımlayan, her ama herkesin

sorup-sorgulaması gereken sorun olmalıdır.

Bunun benzeri bir durumdan daha bahsedip, biz Ermenilere fazlasıyla acı vermiş birisinin torunuyla ilgili yakıcı bir başka örneği de dikkatinize sunayım; HDK ve HDP kurucularından, şu an da HDP'nin onursal başkanı statüsündeki Ertuğrul Kürkçü'nün dedesi Abdülkadir Kadri Kürkçü (Kadri Ahmet Bey) sadece sıradan İttihatçı bir katil olmakla kalmamış, boğazlanan Ermenilerden el konulan mal ve mülklerin, soykırıma katılanlara peşkeş çekilmesinin sorumluluğunu da yürütmüş birisidir. Olsun Diyarbakır, olsun Koçgiri'de, Zara ve Suşehri Ermenileriyle, Zaza Alevi Kızılbaş, Kürt katliamlarına da iştirak etmiş ve bu 'hizmetinden' dolayı önce binbaşı rütbesi, sonra da bir dönem Diyarbakır, bir dönem de Siverek milletvekilliğiyle ödüllendirilmiş biridir aynı zamanda. Ben, Ertuğrul Kürkçü'nün şimdiye kadar dedesi Kadri Ahmet Kürkçü'nün işlediği suçlar için biz Ermenilerden özür dilediğinin şahidi olmuş değilim, ama onun değişik ortamlarda dedesiyle övündüğü hakkında duyumlara sahibim. Bana kalırsa, yakın tarihe hakkında TKP'nin duayenlerinden Rasih Nuri İleri'nin "Deniz Gezmiş yaşasaydı, birçok şey olurdu, ama asla bir Ertuğrul Kürkçü olmazdı" tanımlamasıyla geçecek olan HDP onursal başkanının kemalist bir gazeteci olarak bildiğimiz Hasan Cemal örneğiyle⁽⁷⁾, İttihat ve Terakki üçlüsünden biyolojik dedesi Cemal Paşa'yla yüzleşmesine benzer bir duruşu beceremeyişinin sebebi ne ola sizce ?

Şimdilerde Mardin Belediye eşbaşkanı olan Ahmet Türk, her fırsatta "dedelerimizin eli Ermeni soykırımında kanlandı, dedelerim adına Ermenilerden özür diliyorum"⁽⁸⁾ demeyi neredeyse meslek haline getiren bir Kürt politikacısı olarak bilindiği halde, Hamidiye Alayları'nın eli masum Ermeni ve Asuri-Süryani-Keldani kanına en fazla bulaşmış, o vahşi birliklerin Kürt hizmetkârlarından olan Hüseyin Kanco'nun barbarca katlettiği bu halkların evlâtlarına ait olan uçsuz-bucaksız topraklarla köylerin 'mirasyedisi" olan babası Hacı Sinan'ın yolundan hiç şaşmadan yürümeyi tercih ederek, Ermeni ve Asuri-Süryani toprakları üzerinde hâlâ işgalci Kürt ağalarından biri olmayı sürdürerek, vicdanıyla muhasebe yapmayı beceremediğini tarihe not düşmeli artık ! Onun, sadece birkaç hafta önce Hamburg'da katıldığı bir toplantıda kulağımıza alışageldik "Ermenilerden, Süryanilerden, Ezidîlerden

dedelerim adına özür diliyorum” kırık plağını yeniden çaldırmasına “Yeter ya, dedelerin adına lâfla özür dileyeyeceğine, onların kan ve ateşle işgal ettiği toprakları asıl sahiplerine geri versene be adam !” diyen Mardinli bir (Y)Ezidî’nin ona “Ayinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz” sözünün doğruluğunu hatırlattığı tartışılabilir mi sizce ?

Dedesinden kalan arazinin 1915 soykırımında “ele geçirildiği”ni öğrenen Eruhlu Behzat Bilek adlı helal ana sütü emmiş namuslu bir Kürt evlâdının, “Atalarımın bana haksız bir miras olarak kalan bu utancın verdiği vicdani baskıyı üzerimden atamadım”⁽⁹⁾ diyerek, araziye asıl sahipleri Asuri-Süryanilere resmen iade ettiği 2009 mayısından günümüze 6 koskoca yıl geçtiği halde, ne yazık ki onun onurlu davranışının başta soydaşı Ahmet Türk olmak üzere, tüm diğer insanlar tarafından da örnek alınmasının bir türlü şahidi olamadığımız soykırımın yüzyılı 2015’e varmadık mı ? Berzan Boti mahlasını kullanan Eruhlu bu dürüst insanın onur dolu ve saygıya değer eyleminin, insanlığa karşı işlenmiş soykırım suçunun sorumlularından her söz edildiğinde “Osmanlı İmparatorluğu, İttihat ve Terakki, vs.” teraneleriyle “leylimley” söylemler ardına saklanmaya yeltenen çevrelere atılan ilk ve şimdilik ne yazık ki tek tokat olduğunu hatırlatmak isterim. Soykırım suçu, belli bir zümrenin değil, işlenen suça toplumsal katılım sonucu, bilfiil suç ortaklığının ödüllendirdiği tüm halk katmanlarının sorumluluğunun da tartışılmaz olduğu acı gerçekliktir. Uluslararası hukukta soykırımın zamanasımı tanımayan tek suç olmasına paralel, dilenecek özürün bu suçun mahkûm ve tazmin edilmesini gerektirdiğini bilmeyen cahil varsa, elini kaldırması halinde ona gereken ‘okuma ödevini’ verip, bilgilenmesine yardımcı olacak 10 milyon Ermeni olduğunu da hatırlatmak isterim.

HDP ile ilgili iki canalcı örnek daha vererek, dedelerden evlâtlara ve torunlara miras bırakılan bu suçun toplumsal sorumluluğuyla ilgili olarak, ulusal tarih bilinci ve onur sahibi Ermenilerin 2015’te bu partiden tam olarak nasıl bir duruş beklediği hakkında düşüncelerimi bildirmek istiyorum.

1978’lerin Dev-Genç başkanı Bülent Uluer’in “(...) T.C. toprakları içinde toprağı olmayan bir

ulusuz, bu bir gerçeklik. Dolayısıyla bizim Türkiye'den isteyeceğimiz bir toprak yok. Bizim Türkiye'den isteyeceğimiz; kültürel özerkliğimiz, anadilimizi kullanmamız, geleneklerimizi devam ettirmemiz" ⁽¹⁰⁾ sözleri sayesinde onun hem Çerkes, hem de beklenen seçimlerde HDP'den aday olduğunu öğrenmiş olduk. Onun sözleriyle ifade edilenin bir Çerkes değil de, bir Ermeni tarafından söylendiğini varsayacak olsak, o söylemin satır altını okuyarak varacağımız nokta pekâlâ "(...) T.C. toprakları içinde toprağı olan bir ulusuz, bu bir gerçeklik. Dolayısıyla bizim Türkiye'den isteyeceğimiz bir toprak var. Bizim Türkiye'den isteyeceğimiz; ulusal vatanımızın özgürlüğü, kendi anavatanımızda yaşama ve geleneklerimizi devam ettirme hakkımız" olacaktır, ama şimdi söylemek istediğim bu değil, inanın. Ancak, sözkonusu meselenin asıl temelini tam da bu olduğunu ve bunu bilmeyen ve ya bilip de sanki bilmiyormuş gibi davranan milyonlarca insanla sabahtan akşama yüz-göz olmuyor muyuz sanki ! Mesele, kendisini sosyalist olarak tanımlayan Bülent Uluer'in Ermeni halkının planlı olarak yok edilme yıllarında kendi dedelerinin nerede buldukları, ne yaptıkları ve yapılarına karşılık nasıl ödüllendirilip, İnebolu'larda neler elde ettiklerini araştırma-inceleme ve sorgulama ihtiyacı hissetmemesidir. Osmanlı'dan günümüze habire devletin askeri ve gizli servislerinin tüm eşelonlarında varolagelmiş Çerkeslerden kendilerini ayrı tutması gereken kesimlerinin benim 2012 mayıs ve haziran aylarında kaleme aldığım "Çerkeslerin Ermenilere yapılan soykırımı katılımına dair sorular"⁽¹¹⁾ ve "1864'ten 1878'e: Çerkeslerin Osmanlı'daki ilk 14 yılına dair soru(n)lar dileması"⁽¹²⁾ başlıklı yazılarımda yükseltmiş olduğum soru(n)ların irdelenip, verilmesi gereken cevapların aranmayışı abesle iştigal iken, aynı çerçevede Bülent Uluer'i HDP'ye aday olarak öneren HDK bileşenlerinden Çerkes Solu adlı örgütün bu konudaki suskunluğu da bir o kadar anlaşılmalıdır ! Kendisi sürgün acısı yaşamış bir halkın çocukları, göçebe oldukları toprakların en kadim halkı Ermenilerin soykırımına aktif olarak katılıp, onların vatansızlaştırılıp, köksüzleştirilmesinde oynadıkları rol hakkında neden hâlâ susarlar anlamam !

Gelelim 2014 haziran sonu itibarıyla HDP eşbaşkanlığına getirilen Selahattin Demirtaş'la, Figen Yüksekdağ'a... 1894-1896 yılları arasında Palu'da sahibi boğazlanan bir Ermeni'den zorla alıkonulan eve yerleşen Zaza bir ailenin evlâdı olarak, daha sonra yerleştikleri

Diyarbakır'ın Ermeni mahallesi Khençepek'te yine soykırım mağduru bir Ermeni'den zorla gasbedilmiş evde "Ermeni sözcüğünün küfür olarak kullanıldığı bir toplumda büyüyen ve bugün halen Ermeni sözcüğünün hakaret olarak kullanıldığı bir ülkede bir partinin eş başkanlığını yapan" Selahattin Demirtaş'ın 2013 ocağında Ermenilere yapılan soykırımıyla ilgili "Bir şekilde o suça bulaştırıldık. Kendimizi tanıyana, neyin ne olduğunu anlayana kadar Ermeni'nin hakaret olduğunu düşündük. Bundan dolayı ben, Ermeni halkına karşı bir eziklik hissediyorum. Aynı topraktan, aynı tarladan beslendiğimizi biliyoruz. Ermenilere karşı Türkler ve Kürtler olarak borcumuz var ve o borcu yerine getirene kadar da Ermeni halkının karşısına rahat çıkamayacağız"⁽¹³⁾ sözleriyle düşüncesini ifade etmesinden birbuçuk yıl sonra eşbaşkanı olduğu partinin programında Kıbrıs, Filistin-İsrail ve Suriye vs. de dahil olmak üzere enva-i sorunla ilgili fikir, öneri ve duruş sergilenirken, "Ermenilere karşı Türkler ve Kürtler olarak borcu olduğunu ve o borcu yerine getirene kadar da Ermeni halkının karşısına rahat çıkamayacağı" bilindiği halde Ermeni sorunuyla ilgili tek ama tek bir sözün bile olmadığı bir parti programına ne isim vermeliyiz peki?⁽¹⁴⁾ Daha da ötesi, her fırsatta bizlere dostluğunu ifade etmekten hiç de geri kalmayan HDP programında söz gelimi Kürt sorununa önemli bir yer ayrılırken bırakın Ermeni sorununa dair kapsamlı bir analizle, çözüm önerisine de yer vererek duruş bildirmeyi, adı dahi anılmayan Ermenilerin anlaşılmaz bir şekilde dinsel bir cemaate indergenerek, "ezilen ve dışlanan tüm inanç ve kültür grupları" ile özdeşleştirilmiş olması abesle iştigal değil midir? Bu toprakların en kadim halkının son 100 yıldır tek başına omuzladığı ve onurla taşıdığı korkunç acıya basın-yayımdan bilgilendiğimiz kadarıyla ne yazık ki "Kürtler Ermeni değil ki, nasıl istesenez boğazlayıp-kesesiniz" türü gayr-ı manevi söylemlerde bulunanların (dedesi Muş'un Ermeni Zangok köyünü işgal etmiş ve nenesi de o köyün alıkonulan yetim kızlarından biri olan Sırrı Sakık'ın son yıllarda böylesi gaflarda bulunarak, Ermeni halkını rencide eden açıklamalarını hatırlatmak yeterlidir) yer aldığı bir partinin programında Ermeni ulusunun adına bile rastlanmayışını gördükten sonra, onun eşbaşkanının AGOS gazetesindeki söyleşisinde "Ermeni meselesi çözülmezse Kürt meselesi de çözülmez" doğrusunu dillendirmesinin ne değeri olabilir ki?

Bu türden bir soru işareti de, 1922'ye dek güzelim Kilikia'nın 5 bin nüfuslu, Surp Sarkis ve Surp Stepannos adlı iki kilisesi, iki de okuluyla bir Ermeni yerleşkesi olan Ayas (Yumurtalık) doğumlu HDP eşbaşkanı bayan Figen Yüksekdağ'ın doğup-büyüdüğü topraklarda nasıl bir vahşet yaşandığı hakkında oldukça bilgi sahibi olduğunu, ESP genel başkanlığını yaptığı dönemde sol basınla bir söyleşisindeki "Ermenilere karşı çok açık bir soykırım yaşanmıştır. Tehcir ve soykırım ve bütün cumhuriyet tarihinin, Osmanlı'dan sonra yeni doğan Türkiye Cumhuriyeti'nin sakat doğmasının, neredeyse bir ucube halinde doğmasının, temel tarihsel kaynağında Ermeni Soykırımı vardır. Ve bizim tarihimizde, kökenlerimizde, geleneklerimizde Ermeni devrimciler var. Hayrabet Hançer (Honca), Garbis Altınoğlu ilk akla gelenlerden mesela... Hrant Dink de keza onlardan birisidir. Devrimci sosyalist örgütler içerisinde, Ermeni ulusal kimlikleri bilinen, ama bu kimlikleri genel devrimci mücadele içerisinde öne çıkmayan pek çok sosyalist, devrimci vardır"⁽¹⁵⁾ sözlerinden öğrenip, takdir etsek de, şimdi eşbaşkanı olduğu partinin milletvekillerinden Sebahat Tuncel'in islamist-kemalist-faşist AKP-CHP-MHP çoğunluklu TBMM'ye Ermeni soykırımının anılması ve özü anlamında oldukça muğlak bir dilekçe sunmadan önce, aynı yönde onurlu bir adımın atılması için HDP bileşeni tüm güçlerin mobilize edilip, yüz yıllık utanca pek gecikmiş olsa da vicdani tokadın basılması için kendi partisinin neyi beklediğini sorgulama ihtiyacını hissetmemesi anlaşılabilir mi ?

HDP'nin anlaşılma zları hakkında yazdıklarımın benzeri yazılabileceklerin herhal on kat fazlasını da kağıda dökmeye kalksam biteceğini sanmasam da, Ermeni halkına karşı kendi anavatanında işlenmiş soykırım suçunun yüzüncü yılında 81 ilden gösterilecek 550 milletvekili aday adayıyla parlamento seçimlerine katılacağı beyan edilen bu partinin toplumsal olarak işlenmiş suçun toplumsal olarak da tanınıp, mahkûm ve tazmin edilmesi yönünde atması gereken adımların en başında HDP milletvekili adayları listesindeki istisnasız her ama herkesin özgeçmişinin detaylı olarak araştırılıp, onların sülâlelerinden hiç ama hiç birinin, ne 1894-1896, ne 1909 ve 1915-1923 yılları arasında Ermeni halkına yapılan soykırımı katılım anlamında uzak veya yakından herhangi bir ilişkinin olmaması şartını alenen açıklaması gelmelidir. Ve olur da bu adaylar içerisinde ezkaza böylelerinin bulunması

halinde (yukarıda verdiğim değişik örneklerden de anlaşılacağı üzere HDP saflarında böyleleri oldukça çok olsalar gerek), onlara aynen Hasan Cemal'ın yaptığını tekrarlamalarını önerip, biyolojik dedeleri adına Ermeni halkından özür dilemeden HDP'yle herhangi bir bağları olamayacağı çok açık ve net bir şekilde yazılı olarak duyurulmalıdır. HDP'nin adaylığı kesinleşen milletvekili adayları listesi topluma sunulmadan önce, yani 2015 nisan ayının ilk günlerinde yapılması gereken ilk ve en önemli adım budur bence, bunun yapılmaması halinde ise, son yıllarda toplumun değişik kesimleri tarafından Ermenilere yönelik "leylimley" söylemlerle "dostlar alışverişte görsün" halinin değişmediği tasdik edilmiş olur... dolayısıyla bu durum HDP'nin Ermeni meselesi hakkındaki samimiyet derecesinin göstergesi olarak algılanır.

Ancak, HDP hakkında aynı dünya görüşünü paylaştığım çok yakın dostlarımın verdiği olumlu sinyallere gerçekten inanmak istediğimden, HDP'den beklentim Ermeni insanının acısını samimi olarak paylaşması ve bu acıya eşdeğer bir duruş sergilemesi olduğundan, böylesine onurlu bir tavrın toplumun düşünen tüm insanları tarafından destek bulması ihtiyacının karşılanması anlamında, HDP'ye çok somut bir öneride bulunarak yazımı noktalamak istiyorum.

1915-1923 yılları arasında Ermenilere yapılan soykırım, halkımızın 800'e yakın aydınının bundan 100 yıl önce 24 nisan günü evlerinden alınarak ölüm yolculuğuna çıkarılmasıyla başladı. "T.C." zindanlarında bugün de, hunharca katledilmiş o eşsiz insanlarımıza reva görülen korkunç akıbeta uğratılmak istenen çok değerli bir aydınımız bulunmaktadır. Geçtiğimiz yılın ilk günlerinden beri görünürde "T.C."nin mantık dışı ceza kanunlarına istinaden, fakat 77 milyon nüfuslu devlette tek bir kişinin dahi hapsedilmediği uyduruk suçlamaların hedefi edilen, aslında yaşamın hemen her alanı hakkında fazlasıyla düşündürücü olan yazıları değişik halklardan 2 milyonun üzerinde insan tarafından düzenli olarak okunan tek Ermeni aydını olduğu için zindanlarda yavaş ölüme terkedilen Sevan Nişanyan, zalimin zulmüne karşı insanlık onurundan ödün vermeden, yapayalnız, tek başına, başı dik durmaya çalışmaktadır. Onun özgürce yaşama hakkını savunmak, kendisini insan

olarak tanımlayan herkes gibi, haksızlık-hukuksuzluklara karşı politik alanda mücadele veren tüm güçlerin de ivedi görevidir.

Bu görevin en iyi şekilde yerine getirilmesinin en anlamlı adımı bence, mahpusanelerde yürütülmesi amaçlanan, bu hiç bir kaba sığmayan, eşine az rastlanır Ermeni aydınının, beklenen seçimlerde HDP'den liste başı olarak aday gösterilmesi kararının açıklanmasıyla, önce Ankara'nın gayr-ı insani planlarının alt-üst edilmesini sağlamak, sonra da Sevan Nişanyan'la sözde değil, pratik olarak dayanışmada bulunmakla atılmalıdır. 24 nisan anma toplantıları öncesinde, kimsenin yükseltmeye cesaret edemediği fikirleri, sadece gerçek aydınlarla yaraşan sınırsız bir özgürlükle ifade etmiş olma 'suçunu' işlemiş olduğu için, barbarlara özgü ilkelce bir öcün kurbanı durumundaki Sevan Nişanyan'la dayanışmayı "2015, 1915'e benzemeyecek, Ermeni aydını yalnız değildir !" içerikli eylemlere dönüştürme amaçlı atılacak bir adımın toplumun tüm katmanları tarafından desteklenmesi için, HDP'nin hiç zaman kaybetmeksizin geniş yığınlar nezdinde kamuoyu yaratma çabalarında bulunması yaşamsal öneme sahiptir diye düşünüyorum.

Bu bağlamda, HDP'den şimdiye dek milletvekili aday adaylığını açıklamış olan Ermenilerin bu yöndeki çabalara en büyük katkısı ise acilen yan-yana gelip, hep beraber "Hiçbir Ermeni aydının ölümüne yolculuğuna izin vermeyeceğiz. Bir daha asla !" içerikli ortak bir bildiri yayınlarak, 7 hazirana dek sürecektir olan tüm seçim kampanyası dönemini Sevan'la aktif dayanışma etkinliklerine dönüştürüp, onlara öncülük etmek ve eylemlerin çok daha geniş çevrelere ulaştırılarak, yaygınlaştırılması için ter dökmek olmalıdır. Hatta, HDP'nin Ermeni milletvekili adaylarının özgürlük tutsağı soydaşımızı şu an bulunduğu mahpusanede grup halinde ziyaret ederek, ona yalnız olmadığını şahsen iletmeleri, halkımızın en değerli evlâtlarından birine sunulacak manevi desteğe insanlara özgü bir anlam yükler.

7 haziran 2015 seçimleri öncesinde bir yol ayrımında bulunuyoruz. Bundan böyle, insanla, insan geçinenler arasında ayırım yapılmalı, yalanla doğru, sahteyle gerçek birbirinden ayrışmalı, yan yana ve iç içe olmamalı artık... Bunun böyle olması hem tüm insanlık için

hayırlı, hem de insanlaşma evresini tamamlayamamış kesimlere fazlasıyla gerekli diye düşünüyorum. HDP'nin, halklarımız arasında kalıcı bir barışın sağlanması amacıyla 1915'le toplumsal ve samimi bir yüzleşmeyi başlatacağından kuşku duymadığım gibi, bu yolda atılacağını umduğum, adalet ve sağduyu yüklü somut adımlar hakkında görüşlerimi yukarıda, dilim döndüğünce, yararlı olacağından emin olduğum örnekler de vererek anlatmayı denedim. İnsanlığa karşı işlenmiş soykırım suçunun mağduru halkımın 100 yıldır onurla taşıdığı acısını hafifletmek için dost bellediklerimizin de ellerini taşın altına koyma zamanı gelmiştir artık !

HDP hakkında görüş ve önerilerimi bu denli açık ve net olarak yazıya almakla, ertelenmemesi gerektiğini düşündüğüm bir tartışmanın başlatılmasına vesile olmasını umuyor, olası tüm fikir beyanatlarına şimdiden hoşgeldin diyor ve olur ya olanakların elvermesi halinde, şöyle insan gibi, birbirimizin gözlerine bakarak, yüz-yüze bir görüşmede bulunmayı arzulayanların olması halinde ise, onlarla 24 nisan 2015'te Yerevan Soykırım Anıtı'nda buluşabileceğimizin de bilinmesini istiyorum.

Saygılarımla,

Sarkis HATSPANIAN

Yerevan, 29 mart 2015

DOĞU ERMENİSTAN

Dipnotlar :

(1) Osmanlı İmparatorluğu döneminde ilk seçilen meclisteki mebusların sayısı 69'u Müslüman ve 46'sı Gayrimüslim olmak üzere 115'tir. Osmanlı İmparatorluğu'ndan günümüze varolan Meclis-i Mebusan, Meclis-i Ayan ve onların ardılı TBMM ve Senato'da

temsil edilmiş Ermenilerle ilgili bilgilere şöyle bir göz kırparcasına bakacak olursak, 1877 yılı Meclis-i mebusanı üyesi olmuş Ermenilerden Ruben Efendi, Sahak Yavrumyan, Melkon Donikyan, Hovsep Kazazyan, Manuk Karacayan, Hovhannes Hüdaverdiyan, Hovnan Şişmanyar, Aleksan Sakayan, Hagop Şahinyan, Krikor Bızdikyan, Sebuhan Maksudyan, Hamazasp Hallacyan, Daniel Karacyan'ı, 1908'den 1912'ye dek varolan mecliste 4'ü Ermeni Devrimci Federasyonu-Daşnaktsutyun, 2'si Sosyal Demokrat Hınçak Partisi üyesi olmak üzere 12 mebusan Hagop Babikyan, Hagop Boyacıyan, Bedros Hallacyan, Stepan İspartalyan, Dr. Nazaret Dağavaryan, Hovhannes Vartkes Serengülyan, Krikor Zohrab, Karapet Tomayan, Artin Boşgezenyan, Karekin Pastırmacıyan, Vahan Papazyan, Keğam Der-Karapetyan, Hampartsum Boyacıyan (Sasun direnişi kahramanı Büyük Murad)'ı, "T.C." dönemi parlamento ve senatolarında bulunmuş Berç Keresteciyan, Andre Vahram Kocabıyıkyan (Bayar), Ruben Zakar Zakaryan (Zakar Tarver), Mıgırdiç Şellefyan, Hermine Ağavni Kalustyan ve Sahak Berç Turan'ı sayabiliriz.

(2)

http://www.ozgur-gundem.com/index.php?haberID=125786&haberBaslik=Demokratik%20bir%20T%C3%BCrkiye%20i%C3%A7in%20HDP%20saflar%C4%B1nda%20bulu%C5%9F&action=haber_detay&module=nuce&authorName=%C3%96mer%20A%C4%9EIN&authorID=21

(3)

<http://t24.com.tr/yazarlar/tarik-ziya-ekinci/hdpnin-yiginsallasmasi-yasamsal-bir-sorundur,9959>

(4) <http://www.kuyレル.net/modules/AMS/print.php?storyid=333>

(5)

<http://gelawej.net/index.php/yazarlar/138-toros-sarian/1681-tarik-ziya-ekinci-nin-tarihsel-sosyolojik-inceleme-sinde-ermeni-imaji>

(6) <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=154213>

(7) <http://t24.com.tr/haber/hasan-cemal-1915-ermeni-soykirimi-isimli-kitabini-tanitti,222100>

(8)

<http://www.ermenihaber.am/tr/news/2013/02/04/Ahmet-T%C3%BCrk-Dedelerimiz-Ermeniler-e-zulmetti-Torunlar%C4%B1-olarak-%C3%B6z%C3%BCr-diliyoruz/16793>

(9) <http://team-aow.discuforum.info/t4215-Berzan-Boti-nin-Tarihsel-Mesaj.htm>

(10) <http://www.16mart1978.com/?p=311>

(11) <http://www.hayastaninfo.net/sarkis-hatspanian/3739-ermeni-soykirimi-ve-cerkesler>

(12)

<https://yalansz.wordpress.com/2012/06/02/jineps-y-k-uyesi-yasar-guvene-hatspaniandan-geci-ken-yanit/>

(13) <http://www.agos.com.tr/tr/yazi/3812/kurtlere-sorulsa-cogu-ayri-devlet-istiyorum-diyecek>

(14) <http://www.hdp.org.tr/parti/parti-programi/8>

(15) <http://www.sosyalistzemin.com/showthread.php?t=4004>

Diğer Yazıları: <https://tarihvetoplumlar.com/sarkis-hatspanian/>